

تئیه و تنظیم: دکتر وحیده‌اشم بیک محلاتی
واحد علمی شرکت سهامی پخش رازی

و نوآموزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کلیه دارندگان درجه دکترای داروسازی موظفند ۱۲۵ امتیاز برای یک دوره ۵ ساله کسب کنند و تمدید اعتبار پروانه استغال به حرفه داروسازی بعد از هر ۵ سال از تاریخ ۱۵/۰۲/۷۰ موکول به تکمیل برنامه‌های بازآموزی است.

از آنجا که پیاده کردن تصویب‌نامه فوق از سابقه چندانی برخوردار نیست و اقداماتی که تاکنون در زمینه تدارک سمینارها و دست نوشته‌های آموزشی انجام گرفته است، عموماً انطباق چندانی با این نیازها ندارند، از این‌رو برپایی نمایشگاههایی از این دست می‌تواند قدمی هر چند کوتاه در جهت نشر فرهنگ بازآموزی

دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان روزهای ۱۱ تا ۱۴ اردیبهشت سال جاری شاهد برگزاری اولین نمایشگاه تازه‌های بازآموزی داروسازی از آمریکا، انگلستان، استرالیا و کانادا بود. ارائه شیوه‌ای نوین و کارآمدتر از آنچه تاکنون انجام شده است، به همراه معرفی تعداد زیادی فیلم و اسلاید، بحث و گفتگو بر سر آنچه ارائه شد و آشنائی دانشجویان با قوانین و مقررات بازآموزی از دستاوردهای برگزاری این نمایشگاه بود.

با تصویب ضوابط اجرائی برنامه‌های بازآموزی در اردیبهشت ماه سال ۷۰ توسط شورای عالی بازآموزی

● افرادی که در جلسات بازآموزی شرکت می‌کنند، داروسازانی باستین مختلف‌اند و از نظر قدرت جذب متناوت می‌باشند. در دوره‌های متفاوتی از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند و پایه‌های علمی متفاوت و مشغله فکری زیادی دارند، بنابراین میزان بهره‌وری این افراد از جلساتی که برگزار می‌شود معمولاً بالا نیست.

می‌کنند. داروسازان این کشورها با توجه علاقه و نیازهایشان از آنها استفاده می‌کنند. در انتهای هر یک از این جزوای، مقالات و ... سوالاتی وجود دارد که داروساز باید جواب آنها را به مرکز تهیه کننده بفرستد. در صورتی که به درصد خاصی درست جواب داده باشد، به تناسب موضوع ۱ تا ۳ امتیاز کسب خواهد کرد.» بررسی نحوه بازآموزی و نوآموزی در کشورهای یاد شده، نظرسنجی و نگرشی به وضعیت موجود بازآموزی در ایران و بالاخره ارائه رهنمود و پیشنهاد در مورد شیوه جدید به صورت پایان نامه‌ای درآمده است که توسط آقای دکتر غلامحسین بابازاده بررسی شده است.

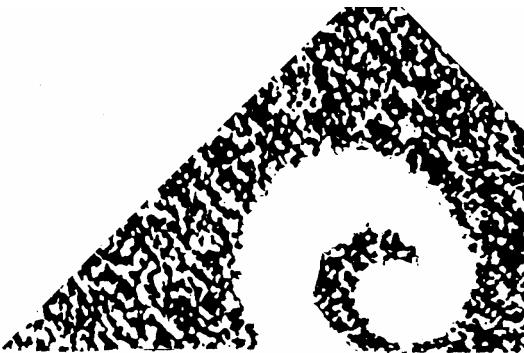
دکتر بابازاده در مورد نحوه انجام کار می‌گوید: «ایران کشوری است که بازآموزی در آن اجباری است. به منظور کسب تجارب انجام شده در این زمینه با ۴۳۰ مرکز بازآموزی و نوآموزی در چهار کشور آمریکا، کانادا، استرالیا و انگلستان تماس گرفتیم. در آمریکا از ۵۲ ایالت، در ۶ ایالت بازآموزی اجباری است. در کانادا در بعضی مناطق اجباری و در بقیه مناطق تشویقی است. در استرالیا و انگلستان هم جنبه تشویقی دارد. بعد از مکاتبه با این مراکز و دریافت جواب از سوی این مراکز، نمونه‌های ارسالی از نظر محتوا، ساختار و نحوه اجراء مورد بررسی قرار گرفتند. از طرفی نتایج تحقیقی که حاصل بررسی نیازهای اطلاعاتی - آموزشی داروسازان بوده و از طریق انجمان‌های داروسازی ۳۶ شهر صورت گرفته است نیز

و معرفی آخرین و جدیدترین دستاوردهای نظامهای بازآموزی از نظر محتوى و نحوه اجرا بردارد. آقای دکتر سپهری رئیس دانشکده داروسازی کرمان می‌گوید: «کسب امتیاز سالانه بازآموزی در حال حاضر از طریق شرکت در سمینارها و کلاس‌های بازآموزی صورت می‌گیرد. مشکل موجود این است که شرکت در کلاس برای همه امکان‌پذیر نیست. زیرا بعضی افراد در نقاط دورافتاده زندگی می‌کنند و داروسازی که می‌خواهد در کلاس شرکت کند باید مدتی از محیط کار و زندگی اش جدا شود. از طرفی مجبور است با توجه به سن و سال و... بشیند و به سخنرانی گوش دهد که با علاقه او نیز غالباً هم جهت نیستند.

به همین دلیل آنچه در این نمایشگاه عرضه شده است، ارائه یک روش جدید است که شخص مجبور نباشد از محیط کار و زندگی خود جدا شود و بتواند براساس علاقه شخصی و نیاز خود، موضوع بازآموزی را انتخاب کند و در عین حال، آموزش در طول سال مستمر باشد.»

آقای دکتر بابازاده این شیوه را اینچنین معرفی می‌کند: «در کشورهایی که با آنها تماس گرفته شده، مراکز متعدد بازآموزی و نوآموزی وجود دارند که شامل دانشکده‌های داروسازی، بعضی بیمارستانها، موسسات تحقیقاتی و کارخانه‌های بزرگ داروسازی می‌شوند. این مراکز، جزوای، مقالات، کتب، اسلامیدها و فیلم‌هایی را در رابطه با موضوعات مختلف تهیه

نمایشگاه اظهار داشت «با پیشرفت علم، روش‌های آموختن نیز پیشرفت می‌کند. یکی از روش‌های جدید، همین شیوه‌ای است که در نمایشگاه دیدیم. که اجرای آن سبب بالا رفتن راندمان بازآموزی می‌شود. بهر حال بعد از مشخص شدن نتیجه این برسیها، در مورد انتخاب این شیوه تصمیم‌گیری خواهد شد.»

چه یاموزیم؟ چگونه یاموزیم؟

در اولین روز نمایشگاه، آقای دکتر جاویدان‌ثزاد عضو هیئت علمی داشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران که استاد راهنمای پایان نامه مذکور می‌باشد در یک سخنرانی، ابتدا تاریخچه‌ای از داروسازی ایران، سپس مختصراً از بازآموزی و تازه‌های علوم داروئی در جهان و بالاخره بازآموزی در ایران و مسائل مبتلا به آن را بیان کرده. هم‌چنین از گروههای مدیریت داروئی در داشکده‌های داروسازی دنیا صحبت کرد که وظيفة تهیه مطالب بازآموزی را به عهده دارند.

دکتر جاویدان‌ثزاد ضمن بیان شرحی مفصل در مورد اصولی که برای بازآموزی افراد باید مورد توجه قرار گیرند گفت:

«افرادی که در جلسات بازآموزی شرکت می‌کنند، داروسازانی با سنین مختلف‌اند و از نظر قدرت جذب متفاوتند. در دوره‌های متفاوتی از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند و پایه‌های علمی متفاوت و مشغله فکری زیادی دارند. بنابراین میزان بهره‌وری این افراد از جلساتی که برگزار می‌شود معمولاً بالا نیست.

از طرفی چون این افراد محیط‌های کار متفاوتی دارند، علاقه و نیازهای خاصی دارند و اشتیاق به فراگیری مطالب نو، در زمینه کاریشان بالا است. بنابراین برای انجام یک برنامه صحیح بازآموزی باید

- در گفتگوئی که با بازدیدکنندگان بعمل آمده است، تمامی آنها از بربائی چنین نمایشگاهی استقبال کرده‌اند.

در این نمایشگاه ارائه شده است. هم‌چنین به منظور معرفی بازآموزی و نوآموزی، به دانشجویان و داروسازان بازدیدکننده از نمایشگاه، جزویتی تحت عنوان «نگرشی بر بازآموزی و نوآموزی» عرضه شده است. در این جزو هم‌چنین واژه‌شناسی بازآموزی و نوآموزی را توضیح داده‌ایم. شکل‌های مختلف بازآموزی، افراد برگزار کننده سیستم‌های بازآموزی در چهار کشور فوق‌الذکر، توضیح داده شده است و بالاخره قانون مصوب وزارت خانه در مورد بازآموزی و نوآموزی را ضمیمه کرده‌ایم.

نمونه‌های دریافت شده شامل ۱۷۰ کتاب، ۴۰۰ مقاله، ۵۰۰ واحد اسلامی در ۱۵ سری و ۳۲ نوار ویدئویی می‌باشند که هنوز در حال دریافت نمونه‌های جدید هستیم. افراد و مراکز مشتاق برای دریافت کپی این نمونه‌ها می‌توانند با داشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان تماس بگیرند». آقای دکتر فروکزاده معاون سابق آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعد از بازدید از

همکاری مسئولین دانشکده داروسازی در مشهد و مهمانواری کرمانی‌ها تقدیر و تشکر نمودند. برای همه آنها آرزوی موفقیت داریم.

حرفهای بازدیدکنندگان

در گفتگویی با بازدیدکنندگان همگی از برقائی چنین نمایشگاهی استقبال می‌کردند.

آقای محسن شاثق دانشجوی سال آخر داروسازی کرمان می‌گوید:

«آنلاین با پیشرفتهای بازآموزی در کشورهای دیگر جالب و آموزنده است. بطوریکه وسعت کتب، مقالات و مجلات نشانده‌ند وسعت توجه به این مطلب است.»

آقای دکتر شریفیان عضو هیئت علمی دانشکده داروسازی کرمان نیز از برگزاری این نمایشگاه تقدیر کرد و از تازگی برخی مطالب ارائه شده ابراز رضایت نمود.

دیگر دانشجویان سال آخر منجمله آقای ناظری و خانم بزره نیز بر تمایل خود بر حفظ ارتباط با مراکز علمی و تحقیقات و دستاوردهای جدید علم پس از فارغ‌التحصیلی تأکید کردند. آنها همچنین برگزاری این نمایشگاه و برقراری سیستم جدیدی برای بازآموزی را حائز اهمیت دانستند.

سخن آخر:

برقراری شیوه‌ای جدید نافی شیوه‌های قبلی نیست و مانند همه کشورهایی که در این زمینه صاحب تجربه پیشری هستند، هر دو روش در کنار هم مفید و سودمند می‌باشند. گرچه در این سمینار و متن گزارش نیز اشاره شد، اما ذکر مجدد این نکته لازم است که بدون در نظر گرفتن شرایط و نیازهای فارغ‌التحصیلان سالهای قبل، ارائه مطالبی که در سمینارهای گذشته آمده و بعضًا

محتوی آموزشی براساس نیاز افراد باشد، و درک درستی از شرایط و موقعیت آنها وجود داشته باشد. به عنوان مثال برای داروسازی که ۲۰ سال پیش فارغ‌التحصیل شده و احتمالاً اصلًا چیزی از پروستا گلاندینها نمی‌داند، صحبت از تازه‌های داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی نامفهوم خواهد بود. همچنین توضیح سیستم‌های جدید داروسانی برای وی مفید نخواهد بود. بنابراین توجه به فاکتورهای گفته شده بسیار مهم بوده و دلیلی است بر بکارگیری یک سیستم بازآموزی از راه دور در کنار روشهای فعلی. به علاوه این شیوه برای دیگر حرف پزشکی نیز قابل استفاده می‌باشد و نتایج خوبی را در برخواهد داشت.»

مسافران مشهدی:

برای بازدید از این نمایشگاه ۶۷ نفر از دانشجویان دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مشهد به کرمان آمده بودند. دانشجویان شرکت کننده که با علاقه خاصی از این نمایشگاه دیدن می‌کردند، متفقاً از

- به منظور معرفی بازآموزی و نوآموزی، به دانشجویان و داروسازان بازدیدکننده از نمایشگاه، جزوی از تحت عنوان نگرشی بر بازآموزی و نوآموزی عرضه شده است.

دانشجویان سعی در بالا بردن توان علمی دانش آموختگان خود دارد.

آقای دکتر حاج اکبری معاون دانشکده داروسازی کرمان می‌گوید:

«با وجود تمام این تلاشها، اکنون مشکل بزرگی بر سر راه این دانشکده وجود دارد. در زمینی که دانشکده واقع شده، بیمارستان نوریه نیز قرار دارد و هر دو مجتمع موقوفه می‌باشند. در وقت نامه ارائه خدمات درمانی و آموزشی صریحاً به عنوان اهداف وقف ذکر شده‌اند، ولی متولیان فعلی موقوفه بشدت پیگیرند تا ساختمنهای دانشکده را که با هزینه دانشگاه ساخته شده بازپس بگیرند و به ساختمان بیمارستان اضافه نمایند.

از طرف دیگر در حال حاضر هیچ فضای آموزشی دیگری در کرمان برای انتقال این دانشکده وجود ندارد». واضح است که مسئله از دست دادن دانشکده در حالی که مشغول تربیت گروه عظیمی دانشجو است و به کارهای تحقیقاتی مشغول است بر فکر و مشغولیت ذهنی مسئولین دانشکده و دانشجویان سایه افکنده است. امید است به منظور ارائه خدمات بهتر و جاری شدن تغذیه ای بهتر و ذهنی آزادتر برای پرداختن به بهبود کیفیت امور این دانشکده که به نوبه خود سهمی در پیشبرد نظام داروئی کشور خواهد داشت، به یاری آنان بشتابیم و از مسئولان بخواهیم این مشکل را با ارائه راه حلی اساسی، برطرف نماییم.

قبل‌اً در بازدید از صنایع نوپای داروسازی گفتیم، این بار نیز می‌گوییم: درکمک به دانشکده‌های نوپای کشورمان دریغ مباد.

همان درس کلاسی دانشجوئی و با همان ریتم می‌باشد، در جزووهای و مقالاتی که احیاناً تهیه شوند، نه تنها هیچ سودی در برندارد، بلکه مشکلات آموزشی موجود را افزایش خواهد داد. بنابراین تهیه جزووهای و مقالات خاص برای بازآموزی احتیاج به توجه و دقیق ویژه دارد. شاید ضروری باشد دانشکده‌های داروسازی گروه‌های خاصی را فقط به این مهم اختصاص دهند. امری که اجرای صحیح آن سهم بزرگی در بهبود وضعیت بهداشتی - درمانی کشورمان خواهد داشت. علاقه‌مندان می‌توانند برای آگاهی از جزئیات آنچه در مورد شیوه جدید بازآموزی آمد، این پایان‌نامه را که در مردادماه سال جاری دفاع شد و با درجه عالی پذیرفته گردید مطالعه نمایند.

دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان:

«... اطمینان دارم براین باور نیستید که کار تحصیل علم به پایان رسیده است، بلکه می‌خواهم تأکید کنم که این آغاز راهی است برای خدمت به مردم که از مطالعه و افزایش مستمر معلومات خود بهیچ وجه بی‌نیاز نیستید...» این گوشه‌ای از سخنران آقای دکتر سپهری، رئیس دانشکده داروسازی است که در جشن فارغ‌التحصیلی اولین گروه دانشجویان این دانشکده ایجاد شده است.

دانشکده داروسازی کرمان در سال ۱۳۶۶ با پذیرش ۴۵ نفر دانشجو آغاز بکار کرد هم‌اکنون ۲۶۷ نفر دانشجو، بهمراه ۱۹ عضو هیئت علمی و با توجه به مشکلات عدیده‌ای که گریان‌گیر یک مرکز آموزشی نوپا می‌باشد، به تلاشی سخت برای بهبود کیفیت امور آموزشی و ... مشغولند.

این دانشکده با برگزاری ۲ کنگره و سمپوزیوم، کنفرانس‌های هفتگی و گردش‌های علمی برای